

Οι Έλληνες παίρνουν άριστα!

«Ταηδόνια δε σ' αφήνουνε να κοιμηθείς στις Πλάτρες».

Γιώργος Σεφέρης, *Ελένη*

Τη γλώσσα μου έδωσαν ελληνική

το σπίτι φτωχικό στις αμμουδιές του Ομήρου.

Μονάχη έγνοια η γλώσσα μου στις αμμουδιές του Ομήρου...

Οδυσσέας Ελύτης, *Άξιον Εστί*

Δυο ποιητές που δόξασαν τη σύγχρονη Ελλάδα και ταξίδεψαν τον Ελληνισμό μέχρι την άκρη της γης πάνω στους στίχους τους.

Το 1963 ο Γιώργος Σεφέρης παίρνει το Νόμπελ Λογοτεχνίας και το 1979 το ίδιο βραβείο παίρνει ο Οδυσσέας Ελύτης.

Μέγιστη τιμή για τους Έλληνες σ' όλο τον κόσμο!

Ανήκω σε μια χώρα μικρή. Ένα πέτρινο ακρωτήριο στη Μεσόγειο, που δεν έχει άλλο αγαθό παρά τον αγώνα του λαού, τη θάλασσα και το φως του ήλιου. Είναι μικρός ο τόπος μας, αλλά η παράδοσή του είναι τεράστια και το πράγμα που τη χαρακτηρίζει είναι ότι μας παραδόθηκε χωρίς διακοπή.

Απόσπασμα από την ομιλία του Σεφέρη στη Στοκχόλμη μετά την απονομή του Νόμπελ

Όντας στον ελάχιστο βαθμό ποιητικός, αγάπησα στον μέγιστο βαθμό την Ποίηση, με τον ίδιο τρόπο που, όντας στον ελάχιστο βαθμό «πατριώτης», αγάπησα στον μέγιστο βαθμό την Ελλάδα.

Οδυσσέας Ελύτης, *Ανοιχτά Χαρτιά, Πρώτα-Πρώτα η Ποίηση*

Ο Γιώργος Σεφέρης (φιλολογικό όνομα του Γεωργίου Σεφεριάδη) γεννήθηκε το 1900 στη Σμύρνη. Οι Σεφεριάδηδες έφυγαν το 1914 για την Αθήνα, όπου ο ποιητής τελείωσε το γυμνάσιο και εξακολούθησε τις νομικές του σπουδές στο Παρίσι (1918-24).

<http://durabond.ca/gdouridas/seferis.html>

Στις 19 Οκτωβρίου 1979 οι Έλληνες ξύπνησαν με μια ευχάριστη είδηση. Το βραβείο Νόμπελ λογοτεχνίας είχε απονεμηθεί από τη Σουηδική ακαδημία στον Οδυσσέα Ελύτη. Ήταν η δεύτερη-και η τελευταία μέχρι σήμερα- φορά που το σημαντικό αυτό βραβείο απονεμόταν σε Έλληνα. Ο πρώτος ήταν ο Γιώργος Σεφέρης... Ο Οδυσσέας Αλεπουδέλης όπως ήταν το όνομα της οικογένειάς του γεννήθηκε στις 2 Νοεμβρίου του 1911 στο Ηράκλειο.

<http://durabond.ca/gdouridas/elytis.html>

Η Μελίνα Μερκούρη, όταν ήταν Υπουργός Πολιτισμού, ζήτησε την επιστροφή των Γλυπτών του Παρθενώνα από το Βρετανικό Μουσείο στο Μουσείο της Ακρόπολης.

Διάσημη ηθοποιός, μεγάλη αγωνίστρια της αντίστασης κατά της δικτατορίας, πολιτικός με μεγάλη ακτινοβολία στην Ελλάδα και στο εξωτερικό, Υπουργός Πολιτισμού επί 8,5 χρόνια (1981 - 1989 και Οκτώβριος 1993 - 6 Μαρτίου 1994). Αλλά πάνω απ' όλα ήταν μια μεγάλη Ελληνίδα, μία γυναίκα που ο ελληνικός λαός θαύμαζε και αγάπησε με πάθος.

http://www.culture.gr/2/20/melina_gr.html

ΑΠΟΘΗΚΗ

ο αγώνας	η λογοτεχνία
η παράδοση	ο λογοτέχνης / η λογοτέχνιδα
ο πολιτισμός	το μυθιστόρημα
ο/η υπουργός	το διήγημα
ο/η ηθοποιός	ο/η συγγραφέας
η αντίσταση	το ποίημα
η ακτινοβολία	ο ποιητής, η ποιήτρια
η συναυλία	η ποίηση
ο πατριώτης / η πατριώτισσα	ο στίχος
ο αγωνιστής / η αγωνίστρια	ο/η στιχουργός
ο/η υψίφωνος	ο συνθέτης
το ωδείο	ο μουσικοσυνθέτης
η ταινία	η όπερα

κλασικός - κλασική - κλασικό
 λαϊκός - λαϊκή - λαϊκό
 παγκόσμιος - παγκόσμια - παγκόσμιο
 γνωστός - γνωστή - γνωστό
 ελάχιστος - ελάχιστη - ελάχιστο
 μέγιστος - μέγιστη - μέγιστο
 μεγαλύτερος - μεγαλύτερη - μεγαλύτερο
 σύγχρονος - σύγχρονη - σύγχρονο
 σημαντικός - σημαντική - σημαντικό
 τελευταίος - τελευταία - τελευταίο

δοξάζω	ασχολούμαι	το βραβείο
ταξιδεύω	επιστρέφω	η απονομή
απονέμομαι	γράφω	η τιμή
ανήκω	δείχνω	η φήμη
χαρακτηρίζω	δίνω	το ταλέντο
γεννιέμαι	παίρνω	ο έπαινος
πεθαίνω	αγαπώ	η υποτροφία
διακρίνομαι	θαυμάζω	
φοιτώ	παρουσιάζω	
τραγουδώ		

A. Απάντησε στις παρακάτω ερωτήσεις.

1. Ποιον σπουδαίο ποιητή γνωρίζεις;
2. Ξέρεις τι είναι το βραβείο Νόμπελ;
3. Ποια είναι τα Γλυπτά του Παρθενώνα;
4. Έχεις διαβάσει βιβλίο κάποιου σπουδαίου συγγραφέα;
5. Έχεις πάει ποτέ στην Όπερα;
6. Ποιους σπουδαίους σύγχρονους Έλληνες γνωρίζεις;

B. Συζητούμε στην τάξη για Έλληνες που έμειναν στην ιστορία.

1. Ποιος ήταν ο Περικλής;
2. Τι ξέρεις για τον Αισχύλο, τον Σοφοκλή και τον Ευριπίδη;
3. Τι ξέρεις για τον Μέγα Αλέξανδρο;
4. Ποιος ήταν ο Όμηρος και για ποιο πράγμα είναι σπουδαίος;
5. Τι ξέρεις για τον Ιπποκράτη;
6. Για ποιο πράγμα είναι σπουδαίος ο Δημόκριτος;

Γ. Σύγχρονοι και διάσημοι Έλληνες. Κοιτάζουμε τις εικόνες και μιλούμε γι' αυτούς:

Ο **Μίκης Θεοδωράκης**, Κρητικός στην καταγωγή αλλά γεννημένος στη Χίο το 1925, είναι ένας από τους μεγαλύτερους Έλληνες μουσικοσυνθέτες με παγκόσμια φήμη. Στα 17 του χρόνια έδωσε την πρώτη του συναυλία. Σπούδασε μουσική στο Ωδείο Αθηνών, συνέχισε τις σπουδές του με υποτροφία στο Παρίσι. Εκτός από την κλασική μουσική, ασχολήθηκε κυρίως με τη λαϊκή μουσική. Η μουσική του για την ταινία «Ζορμπάς» τον έκανε διάσημο σε όλο τον κόσμο.

Μίκης Θεοδωράκης

Η **Μαρία Άννα Καικιλία Σοφία Καλογεροπούλου** γεννήθηκε στις 2 Δεκεμβρίου του 1923 στη Ν. Υόρκη. Από νωρίς έδειξε το μεγάλο ταλέντο της στη μουσική. Το 1937 η **Μαρία Κάλλας** επέστρεψε με τη μητέρα της στην Ελλάδα και φοίτησε στο Εθνικό Ωδείο. Διακρίθηκε ως υψίφωνος και τραγούδησε στις μεγαλύτερες μουσικές σκηνές όλου του κόσμου.

Πέθανε από καρδιακή προσβολή στις 16 Σεπτεμβρίου 1977 στο διαμέρισμά της στο Παρίσι. Η τέφρα της ρίχτηκε στη θάλασσα του Αιγαίου.

Μαρία Κάλλας

Ο **Νίκος Καζαντζάκης** γεννήθηκε στο Ηράκλειο Κρήτης το 1882 και πέθανε στο Φράιμπουργκ της Γερμανίας το 1957. Είναι ένας από τους σπουδαιότερους Έλληνες συγγραφείς κι ενώ έγραψε πάρα πολλά έργα, έγινε γνωστός σ'όλον τον κόσμο από πέντε ή έξι μυθιστορήματά του. Ανάμεσα σ'αυτά είναι ο «Βίος και πολιτεία του Αλέξη Ζορμπά», «Ο Χριστός ξανασταυρώνεται» και «Ο τελευταίος πειρασμός». Και τα τρία μυθιστορήματα έγιναν ταινίες. Τη μουσική για το πρώτο έργο έγραψε ο Μίκης Θεοδωράκης.

Νίκος Καζαντζάκης

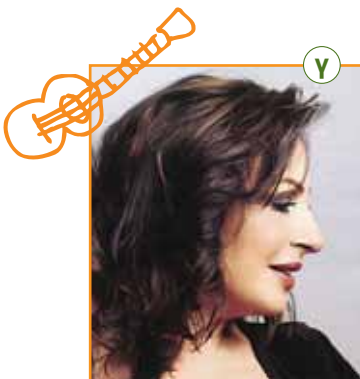
Δ. Αναγνωρίζεις ποιοι/ποιες είναι στις φωτογραφίες;

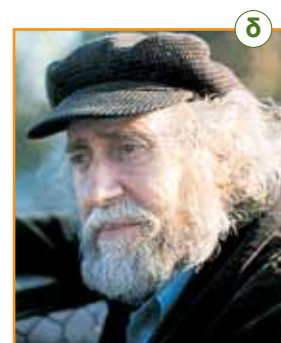
Ντίνος Ηλιόπουλος

Πηνελόπη Δέλτα

Χάρις Αλεξίου

Γιάννης Τσαρούχης

Ε. Αντιστοίχισε τις λέξεις της πρώτης στήλης με εκείνες της δεύτερης στήλης:

α

1. Συγγραφέας
2. Πολιτικός
3. Τραγουδιστής
4. Σκηνοθέτης
5. Βραβείο
6. Ποιητής

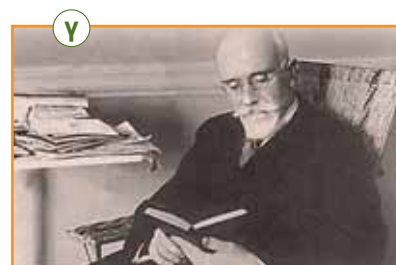
β

- α. Ποίημα
- β. Συναυλία
- γ. Ταινία
- δ. Υπουργός
- ε. Μυθιστόρημα
- στ. Διαγωνισμός

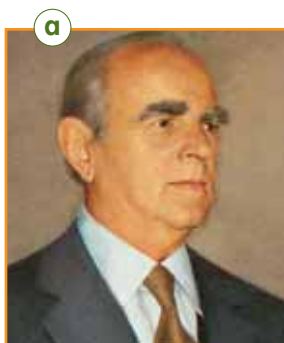
ΣΤ. Συνέχισε τις προτάσεις:

- Νομίζω ότι ο πιο διάσημος Έλληνας στην εποχή μας είναι ο ...
- Θα ήθελα να γίνω διάσημος, γιατί ...
- Εκτός από τους συγγραφείς, τους ποιητές και τους καλλιτέχνες, διάσημοι μπορούν να γίνουν και οι ...
- Προτιμώ να γίνω διάσημος παίζοντας ποδόσφαιρο, γιατί ...
- Στην εποχή μας είναι πιο εύκολο να γίνει κάποιος διάσημος ...

τι ξέρεις γι' αυτούς

Ελευθέριος Βενιζέλος

Κωνσταντίνος Καραμανλής

Μπουμπουλίνα

Μέγας Αλέξανδρος

Ρήγας Φεραίος

Ανώμαλα παραθετικά

Μερικά παραθετικά δεν έχουν θετικό βαθμό!

Θετικός	Συγκριτικός	Σχετικός Υπερθετικός
- -	κατώτερος ανώτερος	κατώτατος ανώτατος

Μερικά άλλα δεν έχουν ούτε θετικό ούτε υπερθετικό:

Θετικός	Συγκριτικός	Σχετικός Υπερθετικός
- - -	προτιμότερος προγενέστερος μεταγενέστερος	- - -

Υπάρχει όμως και μια ομάδα επιθέτων που σχηματίζουν τα μονολεκτικά παραθετικά τους από διαφορετικό θέμα ή με τρόπο διαφορετικό από τα άλλα. Τα παραθετικά αυτά λέγονται ανώμαλα.

Ανώμαλα παραθετικά επιθέτων

Θετικός	Συγκριτικός	Σχετικός Υπερθετικός
καλός κακός πολύς	καλύτερος χειρότερος περισσότερος (πιότερος)	άριστος χείριστος -
λίγος μεγάλος μικρός	λιγότερος μεγαλύτερος μικρότερος	ελάχιστος μέγιστος ελάχιστος

Κανονικά τα παραθετικά των επιρρημάτων σχηματίζονται ως εξής:

Επίθετο	γενναίος-α-ο βαθύς-ιά-ύ ακριβής-ής-ές	Επίρρημα	γενναία - γενναιότερα - γενναιότατα βαθιά - βαθύτερα - βαθύτατα ακριβώς - ακριβέστερα - ακριβέστατα
----------------	---	-----------------	---

Ανώμαλα παραθετικά επιρρημάτων

Θετικός	Συγκριτικός	Σχετικός Υπερθετικός
καλά κακά/κακώς πολύ λίγο	καλύτερα χειρότερα περισσότερο λιγότερο	άριστα κάκιστα (πάρα πολύ) ελάχιστα (πολύ λίγο)